

Передплата і пересилання:
поштами ULM - DONAU
Виходить двічі на тиждень:
у середу і суботу.

Дозволені: Authorized by European
Com. Civil Affairs Division - APO 757
- AG 383.7 - GEC-AGO - 14. July 1947

Гроші пересилати: Bankkonto
Nr. 01714 Bayerische Hypotheken-
und Wechselbank, Filiale Neu-Ulm.
Ціна на місяць з поштовими
витратами 8RM. Часопис висилаєть-
ся після одержання грошей.

Українські Вісті

Verlags- und Versand-
postamt: ULM (DONAU)
Erscheint zweimal wöchentlich:
Mittwoch und Samstag
Lizenz: Authorized by European
Com. Civil Affairs Division - APO 757
- AG 383.7 - GEC-AGO - 14. July 1947

Zahlungen:
Bankkonto Nr. 01714 Bayerische Hypo-
theken- u. Wechselbank, Fil. Neu-Ulm
Bezugspreis: Durch Postbezug im
Monat RM 8,- ausschl. Zustellgebühr.
Das Abonnement ist im voraus zahlbar.

Субота, 21 лютого, 1948 р. — Число 16 (168) Рік IV

Samstag, 21. Februar 1948 — Nr. 16 (168) Jahrgang IV

Примітив свиснув!

В статтях „Кво вадіс, примітив!“ та „Слово ні до кого“, говорячи про духового плебея з міністерськими аспіраціями, про отого примітива, захованого під загальним „хтось“, ми не показували на нього пальцем, сподіваючись, що він сам свисне. І не помилились.

Правда, нам довго довелось чекати, бо він все ніяк не міг прийти до пам'яті, плакав злостью та збирався з духом. І нарешті таки свиснув.

Але як свиснув! Та ще й з „соціалістичним“ підголоском, тим підтвердивши нашу тезу про те, що цей примітив не має конкретного територіального означення, а лише ідейно-моральне, етичне.

Назвни того свисту ніби не було чути. Свиснув він у той спосіб, що замірився одним махом зліквідувати ненависну йому газету „Українські Вісті“, щоб мати святий спокій. І зліквідувати в оригінальний спосіб: підступом вилерти її з рук тих, кому вона належала, відібрати всі друкарські й матеріальні засоби і зробити цю газету своїм рупором. І не тільки замірився, а й поробив уже всі належні заходи. Поробив, звичайно, нішком, бо злочинні речі робляться все нішком. Словом, уже розпорядився газетою по своєму.

Для багатьох це видається неймовірним. Для нас — для редакційної колегії, для цілого колективу працівників „УВ“, засновників, єдиних господарів газети — теж це видається неймовірним, бо заналто зухвало й дико виглядає спроба сторонніх людей розпоряджатись газетою, не спитавшись думки тих, хто є вже два роки її господарями і два роки працює над нею, несучи моральну і фізичну відповідальність. Але справа була перевірена, і тепер ми можемо здавати всіх наших читачів і ціле громадянство, повідомивши дивовижні речі, що відбуваються десь поза лаштунками, роблені порядком, так би мовити, ілюстрації до відомої нашої статті „Кво вадіс“, або (сміємо думати, що це так!) порядком реваншу за неї.

Отже, що трапилось? А трапилось те, що одного дня до редакції нагло впала заборона видавати газету, аж до окремого розпорядження, підписана приватною особою. Виявляється, нагорі хтось уже вирішив долю „УВ“. Хто ж? А вирішив її керманіч відділу інформації ЦПУЕ (що перебуває, як відомо, офіційно у відпустці, бо „хворий“!), — відомий „приватель“ „У.В.“ Зенон Пеленський з групою своїх однодумців. Прикриваючись авторитетом ЦПУЕ, пей „керманіч“, в супрязі з відповідальним робітником ЦПУЕ по зв'язку з чужинцями Ю. С-ком, М. Стиранкою та М. Турчмановичем, — переписав нішком ліцензію на сторонню особу, а саме — на друга З. Пеленського пана Стиранку. А потім спроектували, що взагалі мають з тією ненависною газетою зробити.

З деяких документальних джерел, поданих самим З. Пеленським, овідуюмося, що цей „керманіч“ „хворий“ і „у безтерміновій відсутності“, але з блянками відділу інфор-

мації ЦПУЕ в течії та з самостійною канцелярською, діючою іменем ЦПУЕ вдова) разігнався аж так далеко, що сплянував, як то він іменем ЦПУЕ накладає лапу навіть на друкарню „У.В.“ і всі матеріальні засоби тощо, зробивши з „У.В.“ свій (Зенон Пеленського) орган.

Он як! Думаємо, що коментарі зайві. Знаменним є те, що тут не взято в рахунок тих кільканадцять тисяч наших читачів, розкиданих по всьому світі, для яких „У.В.“ є єдиною трибуною і єдиною духово близькою газетою, і перебрата або зліквідувати цю газету — це значить позбавити велику частину нашої еміграції свого пресового органу. Що хтось же цю газету організував для забезпечення інтересів отих тисяч читачів, зберігав два роки й розбудовував, і що ця газета — це вислід творчих зусиль багатьох людей, що є фактичними господарями її, і що робити будь-що з такою газетою, не спитавшись думки її творців, це звичайне паскудство. Але в кого ми маємо питати про норми елементарної етики? Примітив свиснув і баста. І вся тут етика. Інакше б ми не мали рації в своїй попередній статті.

Отже розроблено і продумано плян, у висліді якого певна частина еміграції мала б опинитися без часопису.

Порядком виконання цього пляну з'явилася перша ластівка — згадувана заборона видавати „У.В.“, підписана несподіваним „ліцензіятом“, стороннім для „У.В.“, але близьким для З. Пеленського, — колегою і однодумцем його по УГВР — п. М. Стиранкою. Тим самим Стиранкою, що перейняв був од Пеленського пост редактора „Української Трибуни“.

Читачі спитавши: дозвольте, а хто ж був ліцензіятом „У.В.“ до цього? І чому це ліцензіат „У.В.“ — газети відомої з дворічного її існування — пішов до теж відомого „друга“ „У.В.“ Зенона Пеленського переписувати разом з ним ліцензію без відома редактора і Видавничої Спілки „У.В.“? І чому це ліцензію переписали на п. Стиранку, а чому не прямо на З. Пеленського?

Щодо останнього — то це однаково, хто з них взяв ліцензію, бо це дві руки, які одна одну мийють, і суть справи від того не змінюється, як не змінюється й мета, про яку вже було говорено. Щодо першого — то ліцензіятом „У.В.“ був п. М. Турчманович, якому в свій час (1947 р.), за згодою робітників редакції і спілки журналістів, була доручена ліцензія. А доручена вона була тільки тому, що в інтересах справи треба було, щоб ліцензію тримала людина найменше загрожена репатріацією. Щастя бути такою незагроженою репатріацієюю людиною мав п. Турчманович. Ми кажемо „доручена“, бо здобута ліцензія була іншими людьми і тільки згодом, зі згаданих мотивів, була на п. Турчмановича переписана. Прізвище цього ліцензіата невідоме широким колам наших читачів з тієї причини, що він, хоч і не був загрожений репатріацією, однак ніколи не наслідуювався ста-

вити своє прізвище ліцензіата на газеті. Та того від нього ніхто й не вимагав. Ліцензія була фактично власністю не особи, а видавничої спілки, що відповідно було оформлено протоколом, під яким і п. Турчманович власноручно підписався.

Пізніше, коли виявилось, що п. Турчманович остаточно здекларував себе, як соціаліст, що не поділяє лінії газети, а хоче на неї тиснути, щоб зробити таку з газети соціалістичний орган, йому було запропоновано скласти ліцензію на руки тій особі, яку висуне видавничий колектив з числа основоположників газети.

І ось тут то, замість скласти ліцензію, п. Турчманович, підхопивши угаверівського п. Стиранку, на допомогу, кинувся в обійми до З. Пеленського, піддався під його вельможу руку і перелав йому ініціативу покерувати справою й покомбінувати по своїй уподобі. І от цей „керманіч у відпустці“ вже настрів плянів, висловившись ніби навіть за те, щоб взяти нас за допомогою чужої поліції, бо, виявляється, мало переписати підступно ліцензію і стати таким чином „правним господарем“, а треба ще ж якось реально ту газету і ті всі друкарські й матеріальні засоби перебрата в свої руки.

Про все це ми говоримо так докладно, дорогий читачу, для того, щоб ти був належно в курсі справи, бо ж може тобі теж доведеться в цій справі забирати голос.

Ось так стався дивний пеленсько-угаверівсько-соціалістичний альянс, і ось так стала на весь зріст проблема, що й тебе обходить, читачу: чи імі і якими тим „Українським Вістям“ бути тепер? Чи вже їм бути тепер органом Зенона Пеленського і Ко?

А чи бути їм „соціалістичною“ трибуною Стиранки і Ко? Знову ж таки на пах з фірмою Пеленського, бо „за послуги платять“!

А чи... І ось це третє „а чи“ ніби найбільш проблематичне тепер, бо підступом пороблено фактично все поза нашою спиною, щоб не бути вже „Вістям“ тим, чим вони були досі протягом двох років — демократичним часописом, органом певної, і то великої, частини української еміграції.

Але то ми ще подивимось, панове комбінатори з пеленсько-угаверівсько-соціалістичного синдикату! Ба, деяким панам керманічам і деяким панам соціалістам, що опинилися фактично в неочесній ролі соціал-полдегачів у тих керманічів, край захотілося писати, і то конче на шпальтах „Українських Вістей“, конче під цією авторитетною фірмою пекти свою неавторитетну печеню, капіталізуючи весь чужий моральний і матеріальний доробок.

Гаразд, панове. То тоді, якщо у вас така писальна сверблячка, якщо ви так героїчно змагаєтесь за те, щоб її задовольнити на чужих засобах, то осмілююсь запитати вас, панове Пеленські і панове „соціалісти“, — де ж ви були, скажемо, в 1945 році? Де ви були саме тоді, коли треба було писати отак відважно, як відважно ви переписуєте ліцензію за лаштунками, писати перед лицем цілого світу, воюючи не з українською газетою, а з ворогом, за життєві інтереси еміграції? І то підставляючи чоло прямо, бо анонімова писання нічо-

Серйозне становище в Греції

За посилення американської допомоги — Маркос твердить: три чверті Греції вже в його руках — Примусовий набір до партизанської армії

ВАШІНГТОН (ЮП) 16 лютого. Президент Трумен повідомив сьогодні Конгрес про те, що він вимагатиме дальшої військової допомоги для Греції й Туреччини. Одночасно він дуже гостро висловився проти комуністичної діяльності в Греції. Трумен заявив, що комуністична меншість робить все більше зростаючий натиск на грецьке населення і користується при тому підтримкою зовнішніх сил. Господарське становище Греції могло б бути поліпшене тільки тоді, якби владосі припинили громадянську війну. Якби становище, завдяки допомозі ззовні, ще погіршилось, треба було б прийняти нові рішення, відповідно до ситуації.

БУДАПЕШТ (ББС) 16 лютого. Провідник грецьких повстанців Маркос Віфіядес запевнив представника мадярської комуністичної газети, що три чверті Греції вже в його руках. Урядові війська утримують лише міста і ближчі околиці. Маркос висловив певність, що його збройні сили скоро виростуть до розмірів регулярної армії. Повстанський уряд недавно оголосив, що для поповнення своїх збройних сил хоче примусово рекрутувати все населення, здібне носити зброю. Як подає ЮП, Маркос апелював до східно-європейських держав, щоб забезпечили йому сильну зовнішню допомогу.

Грецьке воєнне міністерство доклало кляси 1930-35 рр. національного корпусу оборони, що повинні дати поповнення 50.000 чоловік. Кабінет провів засідання в присутності представника Америки і англійського амбасадора, на якому — як повідомлено про це в спеціальному комюніке — досягнуто одностайності в справі дальшої боротьби проти повстанців. Далі було чітко окреслено взаємини між урядом і американською та англійською військовими місіями.

Югославський міністер-президент маршал Тіто, згідно з повідомленням ІНС, надіслав до головної квартири повстанців зв'язкового офіцера

го не варта. Чому ви тоді не задовольняли свої писальні сверблячки?

І де ви були в тому ж 45 р., панове Стиранки і Ко, що прислали такі наглі й категоричні заборони та вимоги припинити негайно часопис (теж мені пресові законодавці й регулятори!), — де ви були тоді, коли треба було багато мужності, енергії й посвятити, щоб в умовах посиленого наступу на еміграцію, в умовах безправ'я і безвиглядності, організувати газету як засіб оборони, розбудувати її мозольно працею і нести за неї всебічну відповідальність. І по копійці збирати всі ті матеріальні засоби, на які ви так тепер зазіхаєте.

Говорю про це тільки тому, що ота, чисто плебейська, підступність і нищість на те провокує.

Отже, коротко кажучи, мусимо сконстатувати, що, поза всіма аспіраціями деяких „соціалістів“, в основному маємо такий кричущий факт, — примітив свиснув! Свиснув тим, що став (бо й був раніше) промо-

й одного дорадника. У політичних колах, на випадок підтвердження зазначеного повідомлення, розцінюють цей крок, як фактичне встановлення дипломатичних відносин між Югославією й урядом Маркоса. Болгарський уряд теж мав надіслати політичного спостерігача.

Лондонська конференція в дивирається 23 лютого

ЛОНДОН (ББС). 17 лютого. Ближчими днями відкриваються дві конференції, які мають дуже велике значення для Німеччини. Народа трьох держав — Сполучених Штатів, Великої Британії й Франції, яка повинна була відкритися в четвер у Лондоні, розпочнеться 23 лютого. У Празі сьогодні, за тиждень перед Лондонською конференцією, збираються міністри закордонних справ Польщі, Югославії і Чехо-Словаччини для обговорення „всіх питань, які стосуються країн, суміжних з Німеччиною.“

Лондонську нараду трьох, за ЮП, відкриє 23 лютого міністер закордонних справ Бевін. У дальшому перебігу конференції Великобританію представлятиме сер Вільям Штранг, а США амбасадор Дуглас зараз ще не єбуває у Вашингтоні, щоб представити Конгресові свої погляди на справу здійснення американської допомоги Європі.

Серп і молот над Північною Кореєю

СЕУЛ (Дена) 16 лютого. Окуповану Советами Північну Корею проголошено в понеділок „Демократичною Народною Республікою Кореї“. Столицею її, до об'єднання з окупованою американцями Південною Кореєю, буде місто Пйонгянґ — головна квартира советських окупаційних військ. За повідомленням північно-кореїнського радіо на середину березня призначено народне голосування за прийняття нової конституції, укладеної на советський зразок. Гербом нової держави, за цим проектом конституції, має бути п'ятикутна червона зірка з серпом і молотом.

тором підступної інвазії супроти „У.В.“. А панове „соціалісти“ подали йому свисток.

Але слухай, ти, збірний духовий примітив! Шахрайським способом відібрати ліцензію і загарабувати наші матеріальні засоби — це ще не значить виграти боротьбу з нами. Та ж ми тебе, голубе, і всіх твоїх полдегачів так чи так за це принемо до ганебного стовпа. Ти ж нам не поламаєш пера, не заткнеш нам уста і не поодтнеш голів, бо нас дуже багато. І не посадиш нас в коїцентрак, хоч як би ти того хотів. А тому даємо тобі повну волю показати себе до кінця, залишаючи й за собою таку ж повну волю і право боронитися в цій змаганні до кінця.

Свисти далі!

А до вас, панове „соціалісти“, окреме слово. Ставимо вас в лашки тепер, щоб не плугати з тими соціалістами, які розуміють, що ілюструвати соціалістичне вчення такою

(Далі на 2-й стор.)

Виборча кампанія в США

Поруч з Ден'є, Стассеном, Воллесом і Тафтом висуното кандидатом на президента також губернатора Каліфорнії І. Воррена. На фот.: прихильники Воррена демонструють в місті Дель-Монт. (ДЕНА-Більд).

Затемнене господарство

Нешодавно в Советському Союзі видано закон, згідно з яким публікація числових чи інших інформацій, що стосуються советської промисловості, вважається „економічною зрадою“ й карається ув'язненням. Хто нині, — говорить пояснення до закону, — цікавиться таємницями советського господарства, той має безумовно шпигунські наміри.

Цим законом та заслона, що весь час прикривала розвиток подій в господарстві тоталітарної держави, зробиться ще міцнішою. Подібне „затемнення“ господарського й промислового життя спостерігалося також в нацистській Німеччині. Але там було все ж таки те, чого ніколи не мав Советський Союз — вихована в ліберальних традиціях економічна журналістика, яку не вдалося цілком зламати навіть Гітлеру. Ось чому німецька промисловість ніколи не була навіть „затемненою“.

Росія ніколи не знала того, що

називається незалежним господарським аналізом. В дореволюційному часі цього не було тому, що приватний капітал був ще не цілком дозрілий і не утворював подібної мети; після революції приватний капітал було знищено. Єдиним джерелом, звідки можна брати числа й речення, є сама советська держава. Але можна без сумніву твердити, що ці офіційні советські показники аж ніяк не відповідають тому, що є в дійсності.

Американські фахівці в галузі советського господарства вважають офіційну інформацію СССР цілком ненадійною. Так, наприклад, вони цілком заперечують советське самовихваляння надзвичайного покращення життя в СССР — це сміхотворне сталінське „жити стало краще, жити стало веселіше“. Дійсність показує, що в 1938 році народний прибуток в Росії ледве досяг лише 50% того, що було в 1913 році; за той

же час народний прибуток в США більше як подвоївся. Це „затемнення“ господарського життя в СССР поширюється не тільки на те, що є в Советському Союзі, але й на те, що є зовні. Небажані господарські інформації з закордону не допускають до публікації в Росії. На цьому, як відомо, потерпів першорядний советський економіст Варга. В своїй книзі про вплив війни на господарство капіталізму він писав: „В Англії під час війни існувала дійсна солідарність поміж всіма групами населення; англійське раціонування продуктів цілком задовольняло робочі маси; значення східно-європейських держав в світовому господарстві є відносно малим...“

Советське пояснення щодо обвинувачення Варги вказувало, що він занадто високо оцінив господарські сили й спроможності Заходу й замало оцінив Схід.

(За „Weltwoche“)

3 відозви Т-ва бувших вояків-українців у Франції

До всіх вояків в-українців, старих і молодих, що перебувають на терені Франції!

ДОРОГІ ПОБРАТИМИ!

Друга світова війна 1939-1945 р.р. зробила колосальний переворот у цілому світі, знищила не тільки матеріальні здобутки багатьох народів, але знесла з міжнародного обігу принципи й засади, якими людство жило протягом століть, а нових засад ще не устійнено. Більше того: знаходимося, як виглядає, на порозі нової, ще більшої завірюхи, в якій може згинути й решта здобутків європейської цивілізації. А нема вже що говорити про долю українського народу, по тілу якого недавня війна пройшла два рази зо всіма нищівними засобами модерної техніки, зо всіма вишуканими і планово переведеними методами для фізичного знищення нашого народу. І тому кожний українець, що сьогодні дихає вільним повітрям десь на чужині, кожний українець-вояк, що в тій чи іншій формі, при тій чи іншій нагоді приймав участь у воєнній завірюсі, мусить зрозуміти страхотливе становище українського народу, мусить зрозуміти, що це становище гірше, скажемо, від становища балтійців чи поляків, які на міжнародному форумі зберегли хоч якось признание національне обличчя. Українець же мусить зрозуміти, що він стоїть на самому дні життєвої правди, хоч стоїть там він твердо.

З тієї ситуації й виходимо ми в своїх думках. Цілоком зрозуміло, що єдиним виходом із тієї безодні, куди українців кинула доля, є самоорганізація, сполучення окремих часток національної енергії в одне ціле, об'єднання окремих зусиль у організаційно міцні форми.

Перед українцем — особливо з молодшого покоління — стоїть питання: до кого ж пристати, з ким об'єднуватися, кому довіритися, кому видати свій запал і енергію? Для нас — старих вояків, бувших учасників боротьби за державність у 1917-1921 рр. — це питання вирішено давно.

Ми стоїмо під прапором Української Народної Республіки — того символу української державності, що вийшов в боях з Рідної Землі, і, не дивлячись на всі негоди еміграції й воєнні бурі, не згубив прапорів, освячених кров'ю героїв Крут, Києва, Вапнярки, Базару і головне опромінених і осяяних святою кров'ю найбільшого патріота й героя XX-го століття — Симона Петлюри. Ці прапори стали вже символом, живою традицією нації. Вони склали іспит невмирущості перед україн-

ською історією протягом тридцятьох останніх років.

Уряд Української Народної Республіки залишився єдиним гаслом боротьби за державність України і живим її символом, бо УНР пережила всі пізнії од неї спроби формации інших одмінних напрямків української політичної думки і, особливо, тепер стала всеукраїнською власністю, бо стоїть вона понад групи, понад партії понад різні симпатії, зв'язки, уподобання.

Тому кличемо кожного українця-вояка, — старого чи молодого, — стати разом з нами єдиностайно і єдиномудно. Ми кличемо усіх, без різниці напрямків, симпатій чи настроїв, за винятком комуністів, бо останні себе виключили давно із лав української спільноти. Кличемо всіх до організованого життя, до дисциплінованої чванности.

І починаємо ту роботу з простих істин: філії і зв'язки, відновляйте свою діяльність, окремі члени — тримайте тісний зв'язок з управою т-ва, платіть регулярно членські внески. Суми ті на місяць не великі, але разом звагі вони дадуть управі т-ва можливість працювати, видавати регулярно бюлетень т-ва, робити об'їзди і візівини і врешті скликати черговий з'їзд т-ва. Ми ж не маємо жадних фондів ні субсидій, можемо покладатися лише на моральну дисципліну членів т-ва. А одночасно маємо постійні видатки: платимо членські внески до французької федерації комбатантів, платимо членські внески до Української Громадської Опіки, де т-во є членом.

Ми сподіваємося, що заклик наш до духу українського вояка не зостанеться без відповіді. Ми знаємо, що, по мимо почуття чисто військової дисципліни, у вояка ще є й інші почуття — дух побратимства зброї, солідарність і зв'язаність з вояцькою родиною.

Йдемо, як і раніше йшли, назустріч подіям, але мусимо йти організовано, спільно, не зважаючи на жакливу дійсність, на тяжкі обставини, на прояви розбиття в українських лавах. Йдемо, як колись 30 р. тому назад йшли із співом: „Нам допоможе святий Юрій ще й Пречиста Мати“.

Йдемо до великої мети — до здійснення Великої Української Держави! Старі й молоді! Плече в плече, рівними рядами, в ногу!

Париж 11.2. 1947.
Генштабу ген.-пор. О.УДОВИЧЕНКО
Голова Товариства
М.КОВАЛЬСЬКИЙ
Генеральний Секретар Т-ва
НОМИЧ
Генеральний Секретар Секції вояків-українців з французької Армії.

Золото — таємне знаряддя СССР

Коліма — жаклива назва, яку добре знає кожний советський громадянин, це назва місцевості, що є головнішим джерелом золота СССР. Ця пустинна місцевість, що лежить на північному сході Сибіру, де взимку протягом тижнів падає полярна ніч, в часи перед першою світовою війною навіть не були зазначені на географічних картах.

У 1926 році величезні простори Коліми налічували лише 7.600 душ населення. З початком першої п'ятирічки советський уряд почав „освоювати“ цю пустелю. Всесильне НКВД почало набирати потрібні кадри, й на далеку Коліму погнали сотні тисяч „розкуркулених“ селян й усіх тих, що, як „неблагонадійні“ особи, були засуджені до примусової праці. Таким чином населення Коліми досить скоро дійшло 32.000. В 1941 році кількість населення збільшилася ще за рахунок прибулих туди німецьких військовополонених.

Починаючи з 1932 року, Коліма не належить до будь-якої советської республіки, це цілком відокремлена область, так званий „Дальстрой“, що підлягає виключно управлінню НКВД. Ціною життя багатьох тисяч депортованих протягом п'яти років (1932-1937) в гавані Нагаєво, що знаходиться в північній частині Охотського моря, відбудовано місто Магадан. Нині це місто налічує вже більше як 70 тисяч населення. Працює засланних було побудовано також чимало великих шляхів.

Копальні для добування золота побудовано з допомогою американських технічних фахівців. Проте це було тільки на початку, пізніше жодного чужоземця до Коліми вже не пускали. Взагалі про Коліму, як країну золота, в СССР говорити не дозволено, жадної звістки про це в пресі не знайдеш. Продукція золота в Советському Союзі вважається державною таємницею, і ця таємниця оберігають значно більше, ніж атомову бомбу в Америці.

В той час як продукцію золота в Південній Африці й Австралії, за нестачею робочої сили й матеріалів, значно знижено, в Росії вона безумовно зростає. Ще в 1931 році Кремль заявив відверто, що він вважає золото стратегічним матеріалом першорядного значення. Не кричачись, московські володарі говорять про своє бажання (яке, може, вже й здійснилося) стати першою в світі країною по видобутку золота.

Щоправда, золотий запас Сполучених Штатів Америки (більш як

22 мільярди доларів) значно перевищує кількість золота в советській державі, що за деякими даними розцінюється від 5 до 10 мільярдів. Але цікаве те, що Совети тримають своє золото й лише незначну частину пускають у продаж.

Чому ж Советський Союз не хоче продати свого золота, яке безумовно допомогло б у відбудові країни? Поперше, тому, що Москва хоче за допомогою золота зміцнити свою валюту, зробити її непо-

хитною на зразок долара. Подруге, тому, що советські володарі вважають золото важливим знаряддям в боротьбі за світове панування. Завдячуючи абсолютній таємності, більшовики спроможні через золото вплинути на фінансові кризи й навіть утворювати їх. Чи не приведе це до того, що Советський Союз відважиться навіть руйнувати чужі валютні системи й за своїм бажанням використовувати кризи в ворожих країнах?

Примітив свиснув!

(Закінчення з 2-ї стор.)

практикою, це значить робити соціалізму вельмежу прислугу. Та ж спроба соціалізувати підступом та ще й з Пеленськими на спілку те, що вам не належить, це не що інше, як легальна експропріяція, тобто чисто більшовицька метода соціалізації. Якщо ви так починаєте проводити в життя теоретичні постулати соціалізму, то ми вже це бачили і вам не задримо. Та ж не це що інше, як намагання привласнити чужу матеріальну й моральну власність багатьох (о, дуже багатьох!) людей, бо зрозумійте, що „У.В.“ є матеріальною й моральною власністю не тільки колективу робітників „У.В.“, а тисяч і тисяч читачів. А головне — ви намірилися разом з пеленськими позбавити нас і тисячі наших читачів голосу, пресою трибуни, знаряддя нашої оборони і боротьби за свої інтереси, насамперед боротьби проти більшовизму і соціалкомунізму, за інтереси нації так, як ми їх розуміємо. І то після дворічної упертої праці цілого колективу людей над виконанням цієї зброї. Чого ж ви не намагалися позбавити нас голосу раніше, скажемо, три роки тому?

Словом, за короткий час цим, як і писаннями М-ко в „Трибуні“, ви встигли з поною наглядністю довести, що від Українського Соціалістичного Об'єднання до пеленсько-тоталістичного об'єднання тільки один крок. А шкода.

І тепер ви свиснули разом з примітивом. Гарзд. Несіть консеквенції.

Скажемо прямо — протягом двох років ми витримали багато обструкцій і атак супроти „У.В.“ з багатьох сторін, включаючи сюди офіційні й неофіційні демарші советських чинників, і одстояли себе. Думаємо, що й в цій

ситуації ми витримаємо та всім комбінаторам пооббиваємо пальці. А будемо бити поки пооббиваємо. Благо пеленські й старанки ще не мають тоталітарної „насамперед держави“, щоб поодити нам голови чи посаджати в концетрак.

На закінчення хочемо сказати ось що:

У всіх наших стурбованих читачів і прихильників очевидно виникає запитання: „А все ж таки, як же тепер буде справа з ліцензією? І якою все ж таки та чиєю буде газета „У.В.“?“

Чи вона буде вже органом Зелена Пеленського і Ко?

А чи вона буде вже „соціалістичною“, педто органом Стиранки і Ко? А чи...

Думаємо, що газета „Українські Вісті“ належатиме й далі тим, кому вона належала досі, і буде й далі, як була досі, демократичним часописом, обслуговуючи ту велику частину нашої еміграції, яку обслуговувала два роки. Так диктує здоровий глузд і норми елементарної етики.

Що ж до ліцензії, то вважаємо, що вона мусить бути повернена тим самим шляхом, яким була „відібрана“, і тут ЦПУЕ, оскільки „відбирання“ було пророблено під маркою його авторитету і за участю його співробітників, мусить направити помилку. А саме — вжити всіх заходів і авторитету, щоб повернути ліцензію тим, кому вона правдо належить. Педто зробити так, як зробив Пеленський з друзями, тільки навпаки.

Це буде доказом, що в українському суспільстві і в ЦПУЕ також існує якийсь правопорядок, а не такий стан, де кожен може бути „сам собі вельосипед“.

І. БАГРЯНИЙ.

Таємниці сердечного альянсу Сталін — Гітлер

Гітлер і Сталін

В холодній війні проти Советського Союзу Америка використовує зараз багатий документальний матеріал, що викриває найбільш інтимні подробиці „сердечного альянсу“ поміж Гітлером і Сталіном в роки 1939-1941. Ці документи, що складають собою великий том на кілька сотень сторінок, були захоплені американцями ще в 1945 році, й протягом довгого часу їх вивчали американські, британські й французькі спеціалісти.

Не зважаючи на те, що ці документи є вбивчим обвинувальним документом проти Советів, міністер Маршал тримав їх у секреті, щоб не викликати розходжень з своїм союзником у війні. Але після того, як конференцію в Лондоні було зрвано, Маршал дав наказ ці документи оголосити. Документи видано книгою й передають радіом на 23 мовах світу.

Насторінках американського часопису „Ньюсвік“ подано найголовніші з цих документів в хронологічній послідовності. Нижче ми подасмо їх нашому читачеві.

I. 14 березня 1939 року нацистська Німеччина окупує Чехо-Словаччину

Меморандум барона фон Вайцекера, генерального секретаря німецького міністерства закордонних справ від 17 квітня 1939 року:

Російський амбасадор (Олекса Мерекалов) дав зрозуміти, що... ідеологічні розходження не можуть бути перешкодою у відношенні (Советів) до Німеччини... Росія не знає причин, які перешкоджали б жити з нами в дружбі. В майбутньому наші співвідношення ще більше покращують.

Меморандум д-ра Вермана, підсекретаря німецького міністерства закордонних справ від 15 червня 1939 року:

За інтимним повідомленням болгарського міністра, російський уповноважений в Берліні Астахов висловився в таємній розмові, що Советський Союз ще не вирішив свого становища щодо сучасної світової ситуації. Совети вагаються

поміж можливістю утворення пакту з Англією й Францією чи... зближення з Німеччиною. Ця остання можливість, не зважаючи на ідеологічні заперечення, найбільш відповідає бажанням Советського Союзу... Якщо Німеччина обіцяє не робити нападу на Советський Союз або згідна підписати відповідний пакт, то Советський Союз відмовляється від заключення договору з Англією.

Надзвичайна таємна телеграма від німецького амбасадора в Москві графа фон Шуленбурга від 21 червня 1939 року:

Я сказав Молотову, що ми радо вітали б встановлення нормальних співвідношень поміж Німеччиною й Советським Союзом... Молотов відповів, що... закордонна політика Советського уряду спрямована на встановлення дружніх співвідношень з усіма країнами, цілком зрозуміло, що це стосується й Німеччини, особливо коли ця остання відповідає взаємності.

Надзвичайна таємна телеграма німецького міністра закордонних справ фон Ріббентропа Шуленбурга від 14 серпня 1939 року:

Прощу персонально відвідати Молотова й повідомити його, що ідеологічні протиріччя поміж націонал-соціалістською Німеччиною й Советським Союзом були в минулому єдиною причиною того, що Німеччина й СССР стояли один проти одного як ворожі табори. Розвиток подій в сучасному періоді показує, що різниця світоглядів не може перешкоджати встановленню мирних відносин й співробітництва на нових дружніх основах...

II. 16 серпня 1939 року: Німеччина вимагає Данцігу й польського „коридору“, погрожуючи Польщі війною.

Вельми секретна надзвичайна телеграма Шуленбурга від 16 серпня 1939 року:

Молотов заявив, що Советський уряд палко вітає німецьку пропозицію щодо встановлення дружніх відносин... Його цікавить питання, як німецький уряд відноситься до

ідеї заключення відповідного пакту з Советським Союзом а також тим, чи не погодився б німецький уряд вплинути на Японію з метою встановлення дружніх советсько-японських відносин... (Молотова цікавить також) „гарантія“ балтійських держав з боку Німеччини.

Надзвичайна телеграма Ріббентропа Шуленбурга від 16 серпня 1939 року:

Висловлювання пана Молотова цілком відповідають бажанням Німеччини.

Вельми таємна надзвичайна телеграма Шуленбурга від 19 серпня 1939 року:

В проєкті советського пакту встановлено, що... обидві сторони зобов'язуються взаємно припинити будь-які ворожі й агресивні дії одна проти другої... індивідуально чи поєднуючись з іншими державами... Пакт набуває сили лише тоді, коли одночасно буде підписано спеціальний протокол.

Надзвичайна телеграма Адольфа Гітлера Йосифу Сталіну від 20 червня 1939 року:

Сердечно вітаю підписання нової німецько-советської угоди, як перший крок до впорядкування німецько-советських відносин. Заключення пакту про ненапад з Советським Союзом означає встановлення тривалої німецької політики. Таким чином Німеччина відновлює той політичний курс, що в минулому протягом сторіччя служив на користь обох державам... Я погоджуюсь з проєктом пакту, що його утворено вашим міністром закордонних справ ц. Молотовим.

Надзвичайна телеграма Сталіна Гітлерові від 21 серпня 1939 року:

Згода німецького уряду підписати пакт утворює базу, що дає можливість розв'язати політичне напруження й встановити мирну співпрацю поміж нашими країнами.

III. 23 серпня 1939 року: Німеччина і Росія підписують пакт про ненапад

Вельми таємний меморандум про розмови Сталіна,

чвали його мудрій політиці. Це було сумне і обурливе видовище. Мені здавалося, що перед моїми очима гвалтують людину, і мені стало страшно.

Не вір твоїм очам

Нашим лектором з профспілкового руху був американець, який на прогрізні всього курсу не назвав свого прізвища. Великим питанням було: що собою являє профспілка в Советському Союзі. Ми знали, що ролі їх далеко відрізняється від ролі наших профспілок. Советські профспілки не сміють боротися за підвищення зарплати, поліпшення житлових і робочих умов. Вони не мали права проголошувати або закликати до страйків. Коротше кажучи, вони не могли виконати жадної функції, що виконує кожна профспілка в не-комуністичних країнах. Один із студентів дуже влучно схарактеризував профспілки в СССР, як „спілки роботодавців“.

Після фійска, що його зазнав Ціммерман, вивчення профспілок шло швидким темпом, не зупиняючися і минаючи слазькі місця. Вивчаючи організацію і функції „Профінтерну“ (советська міжнародна професійна організація), наш викладач, тов. Лозовський, пояснив нам, що профспілки в Советському Союзі покликані для організації робочих мас в тяжкий період боротьби між комунізмом і капіталізмом. Він указав на нашу „хибу“, коли ми намагалися співставити советські профспілки з профспілками в бур-

Молотова й Ріббентропа в Москві 23 серпня 1939 року:

Міністер закордонних справ Німеччини пояснив, що антикомуністичний пакт в основному спрямовано не проти Советського Союзу, але проти західних демократій... П. Сталін з-свого боку відмітив, що антикомуністичний пакт дійсно може залякувати лише лондонське Сіті й дрібних британських ганглярів. Німецький міністер погодився з цим й додав, цитуючи берлінський жарт: „Сталін приєднується до антикомуністичного пакту.“

П. Сталін несподівано запропонував тост на честь фюрера і сказав: „Я знаю, як німецький народ любить свого фюрера, й тому мені хочеться випити за його здоров'я...“ П. Молотов, Сталін щли за підписаний пакт, за нову еру німецько-советських відносин, за німецький народ...

П. Сталін звернувся до німецького міністра зі словами: „Советський уряд дуже поважно відноситься до нового пакту. Можу гарантувати словом честі, що Советський Союз не зрадить свого союзника.“

Таємний додатковий протокол до німецько-російського пакту, що був підписаний в Москві Ріббентропом і Молотовим 23 серпня 1939 року:

На випадок територіальних або політичних змін на просторах, що займають Балтійські держави (Фінляндія, Естонія, Латвія, Литва), північні кордони Литви являтимуть собою кордони „сфер впливу“ Німеччини й СССР... В Польщі сфера впливу обох країн позначається лінією річок Нарви, Висли

й Сяну. Якщо інтереси обох партнерів вимагатимуть збереження незалежної польської держави, то саме це питання, як і питання про кордони Польщі, буде вирішено пізніше в залежності від розвитку подій... Що стосується південно-східної Європи то советська сторона виявила свій інтерес до Басарабії.

IV. 1 вересня 1939 року: війна! Наці нападають на Польщу. Два дні пізніше Британія й Франція оголошують війну Німеччині

Надзвичайна телеграма Шуленбурга від 9 вересня 1939 року:

Щойно одержав телефоном наступне повідомлення від Молотова: „Одержав вістку про вступ німецьких військ до Варшави. Будь ласка, передайте моє поздоровлення й привітання німецькому уряду!“

Вельми надзвичайна, суворотаємна телеграма Шуленбурга від 10 вересня 1939 року:

Молотов заявив, що Советський уряд, в зв'язку з успіхами німецьких військ, має намір декларувати кінець Польщі, як держави й разом з цим вважає необхідним прийти на допомогу українцям і білорусам, що живуть на польській території.

Надзвичайна таємна телеграма Ріббентропа Шуленбурга від 15 вересня 1939 року:

Прощу співістати п. Молотова, що... „ми ухвалюємо бажання советського уряду взяти участь в подіях і його намір почати військові операції. Советський уряд лише полегшує нашу справу, визволяючи нас від необхідності добивати рештки польської армії й переслідувати їх до російських кордонів.“

Вельми надзвичайна телеграма Шуленбурга від 17 серпня 1939 року:

Сталін прийняв мене вночі о 2-й годині... він сповістив мене, що сьогодні ранком о 6-й годині червона армія переходить польсько-советський кордон вздовж всієї лінії.

(Далі буде)

Іван ГЛАДУН

Вони вчили мене зради

9 Стюарт Сміс капітулює

Проф. Розенгольц був щасливішим від свого колеги Ціммермана, він викладав у нас історію робочого руху. Коли він зустрічався з досить ризикованим питанням, він завжди так вдало його обходив, що на запитання студентів незмішно відповідав, що його справа історія, а сучасні події або положення його не обходять. „Іх, мовляв, треба обмірковувати на загальних дискусіях“. Такого спритного дипломата, як Розенгольц, я не бачив навіть серед советської професури. Одного вечора у нас відбувся позачерговий мітинг, на якому треба було обговорити положення північно-американських профспілок. На мітингу були присутні Ірл Броудер, генеральний секретар Компартії США, і багато провідних членів канадської і американської компартії.

Опальний Стюарт Сміс вирішив виправдатися на цьому мітингу, довести свою правоту і вирватися на рашті з собачої конури, куди його загнав Комінтерн. Він гостро виступав проти „буржуазних“ профспілок Канади та США. Він обіцяв, сподіваючись на підтримку канадійських своїх товаришів, одну по одній зруйнувати і знищити буржуазні профспілки і взяти під конт-

роль комуністичних організацій весь канадський професійний рух.

Однак Броудер скочив із свого місця і, не даючи Смісу закінчити свою промову, почав гукати, що той верзе нісенітницю і пропонує для боротьби небезпечні для комуністів методи.

Політика партії—сказав Броудер,—має бути цілком відповідною до політики наших російських товаришів, яку вони блискуче провадили і провадять під мудрим керівництвом ВКП(б). Вся інша політика дурна і, може, цілковито хибна. Ми повинні не руйнувати і нищити „буржуазні“ спілки, а, залишивши їх, опанувати їх провід і вести робітників до знищення капіталістичної системи.

Цей виступ Броудера був підхоплений іншими провідними комуністами США і Канади, вони одні по одному підводилися з місця і висипали свою порцію сміття на голову безталанного Сміса.

Тремтячи всім тілом і блідий від сказу, Сміс нарешті покинув трибуну під гулзливий вигук колишніх його товаришів. Але цим же не закінчилося. Пізніше його примусили перед всіма зборами покаятися і визнати свої помилки.

Він дякував товаришеві Броудерові за вказівки та за те, що вони нав-

уже розповідав, як мені доводилося вивчати зброю і шпигунство, щоб підірвати міць моєї батьківщини; повалити законний уряд і встановити там комунізм. Але ж, вивчаючи ці доктрини, я не міг ходити з заплющеними очима, а тому бачив все, що робитася в „країні перемітного соціалізму“. Я відразу зауважив відсутність всяких політичних свобод. Я побачив, що перша комуністична держава світу сама по собі є капіталістичною, що населення не має права критикувати свого уряду. Я розумів ситуацію більше, ніж мої колеги, бо, як українець, я добре розумів російську мову, а тому міг помічати те, що не було помітним для більшості студентів поза мурами інституту. Я міг зустрічатися і говорити з росіянами без допомоги перекладача, а це мало велике значення.

Одного разу я був призначений на перекладача до одної делегації з Великобританії, яка приїхала оглянути лісозаготовчі табори, розташовані по Московсько-Архангельській залізниці. В тій порі Британія купувала в СССР багато дерева, і „реакційні“ кола Британії підняли галас з приводу „примусової праці“. Тоді советський уряд запросив до СССР спеціальну делегацію, щоб вона на місці перевірила ці факти. Я був призначений до делегації у Москві. Я не пам'ятаю тепер прізвищ делегації і не можу сказати, чи дійсно вони представляли собою Британський уряд.

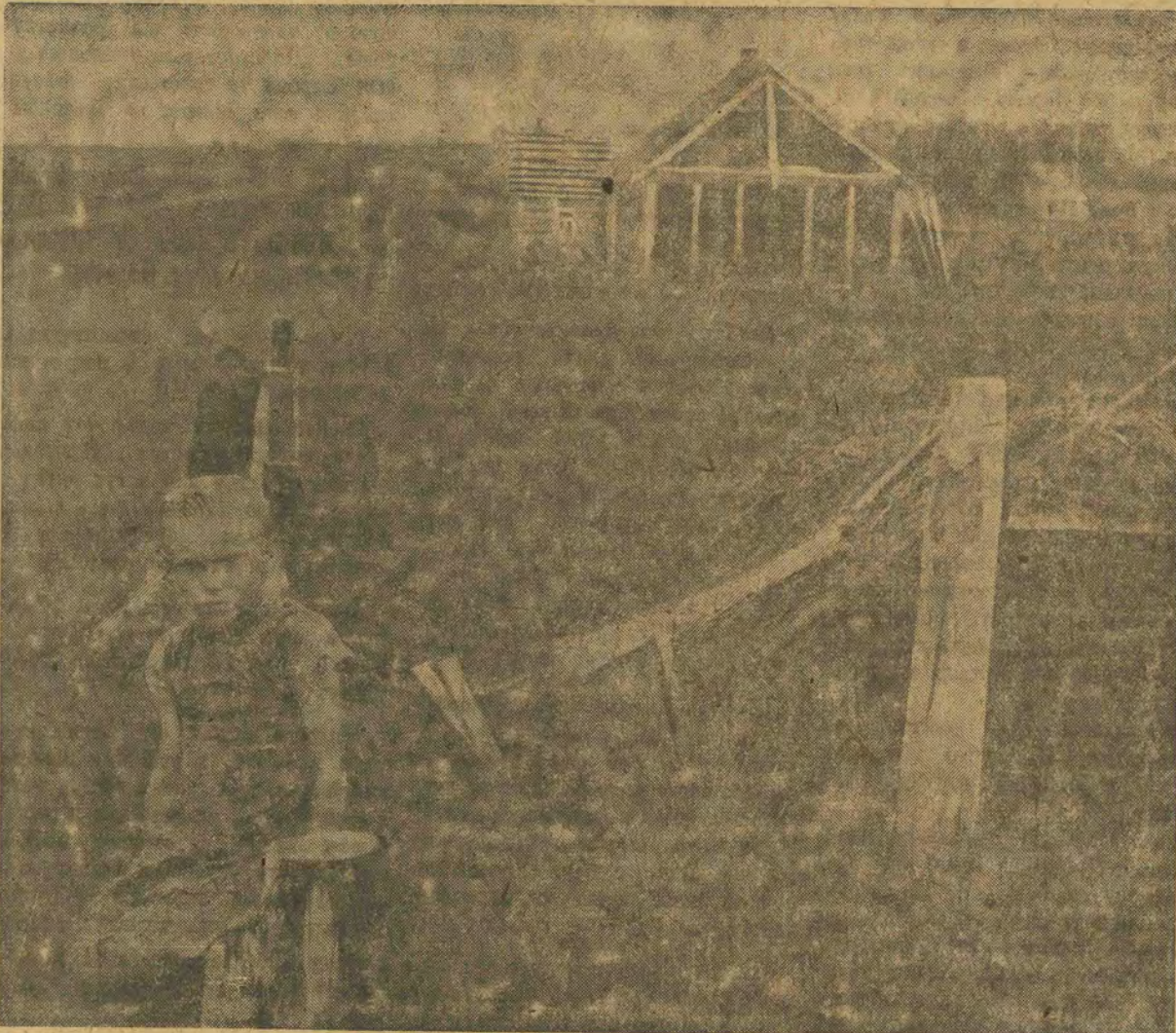
Сім років мого членства в канадській комуністичній партії були наповнені парадоксами. І найбільшим з них був спосіб, яким я покинув лави комуністичної партії.

Мій відхід від комунізму почався в Москві, де слід було б, навпаки, зміцнитися в своїх комуністичних переконаннях і зробитися ще ретельнішим апостолом цієї ідеї. Мої перші сумніви з приводу справедливості комуністичних ідей відвідали мене в класі московського Інституту ім. Леніна, де я вчився і 1931-32рр. Я

До 15-их роковин страшного голоду в Україні

1933 рік на Україні

Так виглядає тепер колгоспне село ім. Шевченка під Києвом. Репродукція з „Нью-Йорк Гералд Трібюн“ від 22. 1. 48 р. Фото Роберта Капа.

УЛИТА

(Спогад-хроніка з часів голоду 1933 р.)

Родина Замр'їв жила на вулиці Дубинівці с. Медвина на Київщині. Ілько, як його батько Савка та старший брат Федот, виріс на панській роботі в поміщика Малевського в його маєтку Дібрівка. Свою кар'єру, ще малим хлопцем, Ілько почав з збирання на буряках кузок, пізніше — погонича коней коло оранки, возіння гною, а став більшим, був за старшого у волові.

Батько його Савка мав вузький класовий город та польову землю щось коло 2-х десятин, тож не було на чому господарювати, і мусили всією родиною працювати в наймах у пана.

Брат Федот служив у війську, трохи навчився там ветеринарії, а повернувшись додому, одружився, став сільським коновалом і перебивався, як міг, але до пана на роботу більше не пішов. Домашню худобу від усіх хвороб лікував кровопусканням, для чого мав спеціальний ніжик, привезений ще з війська.

Ілько ж крім Дібрівки та околиць сіл за своє життя ніде не був, навіть не бачив залізничі. Був неписьменним, нерозвиненим, але простим і добрим чоловіком. В 1903 році він одружився з круглою сиротою — Улітою Михайловою, з роду Дубинів, що, як і він сам, зросла в наймах в пана Малевського. Одружившись, Ілько відділився від батька, отримав свою пайку землі, щось коло 1 десятини, і збудував в глибині садиби хатку, бо від вулиці Федотова хата заступила весь город.

Не маючи коло чого господарювати, навіть корови тримати, Ілько з Улітою продовжували працювати в наймах у того ж пана.

Через рік у них народилась перша донька Танаська, а потім поспілилась, як груші з мішка, Ульяна, Настя, Тодора, Клавдія... та все доньки. А їм так хотілося мати хоч би одного сина, щоб не пе-

ревівся Замр'їв рід. Бог зглянувся і аж на десятий раз дав їм Трохимка. Раділи Ілько з Улітою, pestили Трохимчика, рослили дев'ятеро дівчаток, дуже бідували, але на Бога не нарікали. Дівчатка до школи не ходили, виховувались більше на вулиці і допомагали батькам.

Революція 1917 року Ілкову родину нагородила кількома десятинами землі. Купили корову, конячку, придбали поросятко. Улита розвела гусей, бо ж для дочок потрібно було задалегідь готувати придане. Почали господарювати на власнім господарстві, зажили краще.

Суцільна колективізація вілняла землю, корову, конячку, і Ілько з Улітою та дітьми знову стали наймитами і знову почали бідувати. Настав страшний чорний 1933 рік. Сільські активісти, большевничі наймити, особливо сусіда — Гаврило Замр'ї, що став комуністом, виконуючи пляни хлібозаготівлі, міглюю повимітали зернові харчові запаси.

Почався страшний голод. Люди пухли і вмирали. Не було кому копати їм на цвинтарі, робити домовини і хоронити людей. Ями копали в садибах, покійників волочили до ям і загрибали, як тварин. Голод не минув і Дубинівки, що вважалась серед інших багатшою вулицею.

Павло Марушевський, молодий судівський спратний парубок, що умудрився потай від інших себе краще підхарчувувати, копав в садибі для своїх батьків і сестер яму, а коли пішов до хати за покійниками, сусіди в його готову яму вкинули своїх двох покійників. Павло вилаявся і мусів копати другу яму.

У Плаксунів, що були всі шевцями, вимерла родина Семена, Костя, Захарка і Микити. Вимерла родина Ступки Тимохтея, що був на заробітках в США і в 1922 році повернувся на рідну землю, вимерла родина Степана і Омелька Дубинів, вимерла родина Явтуха Матія, дуже

доброго коваля і слюсаря, вимерли родини Собків, Полв'яного, Борсукив, Маркелюк, Ралзиховських, Хамленків, Сухоплісів, Шабатуренків. У деяких ролинах лишилися живими одиниці, переважно жінки.

Ілкова родина теж не витримала цього голоду. Опухли і вимерли Ілько, Трохим і вісім дочок. Лишилися лише Улита з старшою донькою Ульяною, що хоч і була вже заміжня, але жила при батьках, бо чоловік її Грицько Заваленко в цей час сидів у в'язниці.

Одного разу до Улити зайшла жінка Сміличка, а була вона від своєї хвороби досить груба. Зайшла і не вийшла...

Син її Смілик кинувся шукати свою матір, сповістив про це міліцію. Довго шукали по жіночці, поки нарешті натрапили на сліди. Запигали в Улиту, та сказала, що не знає, але сказала це з таким божевільним виглядом, що у присутніх викикала підозру.

Зробили обшук і... в гарячій печі в горщику знайшли зварене м'ясо, а в льоху в макітрі — посолоне м'ясо старої Смілички... Улиту з Танаською забрали і повели. Що з ними сталось — невідомо. Пізніше говорили люди, що їх в Богуславі розстріляли.

* * *

Вимерли з голоду переважно ті бідніші, „комнезаміські“, темніші і затуркані родини, що від громадсько-політичного життя тодішнього стояли осторонь і не мали ніяких зв'язків з міськими й промисловими осередками, відкіля інші мешканці села в час голоду могли дістати яку-такую харчову підтримку.

Але це були переважно ті люди, в ім'я яких большевики робили свою соціальну революцію, для яких організували комнезами і ім'ям яких робили розкуркулювання. Ось до такої категорії в Медвині належала і родина Ілька Замр'їя. І. Д-ль.

В своїй праці „Голос правди“ (сов. дійсність в цифрах та особах) окремим розділом — „Голод 1933 р. на Україні“ — з'ясував більш детально причини, що призвели до того голоду. В цій статті згадано самі актуальні моменти цієї катастрофи з нашим народом. В час цього голоду я працював економістом — пляновиком у великому районі південної України і добре обізнаний із великою народньою трагедією, як і з тими головними причинами та обставинами, що призвели до неї.

В сов. літературі з методології плянування урочисто заявляється: „Плян є науково обгрунтована директива“. Подамо окремі деталі цієї обгрунтованості. В 1931 р. валова продукція зернових культур з засівної площі р-ну складала 20 тис. тонн — плян хлібозаготівель 30 тис. тонн. Тут же було зазначено, що обласна плянова комісія враховує лишки у селянства від попередніх років, а ці лишки відбиралися з початку ще 1927 р. В цей час, для підсилення хлібозаготівель, на Україну вїхав член Політбюро, комісар харчової промисловості СРСР Микоян, і заїхав у наш район. Головою райвиконкому був Попов, який на питання Микояна про реальність пляну заготівель відповів: „При умові, коли підметем міглюю все збіжжя, то і тоді не знайдемо тієї кількості!“ Великий достойник не дав ніякої відповіді на це, але Попова в скорому часі знято з посади.

В напружений період хлібозаготівель на Україні 1930-32 рр. Москва, Ленінград і інші промислові центри мобілізують десятки тисяч партійців під назвою „десяти тисячників“, „двадцяти тисячників“ для праці на селі, бо укр. комуністи не в силі упоратись з завданням Кремля. Я сам був свідком того, коли останні кілограми не тільки зерна або борошна, а навіть гороху або квасолі силою відбирались у селянства.

Барварським засобом у замощного селянства відбиралось абсолютно все, починаючи від верхнього одягу, і вся родина чужою підводою вивозилась з свого двору в призначене місце. В нашому районі в той спосіб було вивезено до сот-

ні родин на піщаний ґрунт в с. Ключівка, де вони повинні були копати собі землянки, а навворі стояла осіння холодна погода. Через деякий час більшість з них відправлено з ролинами на Мурманські лісорозробки, звідкіля могли повернутись тільки одиниці. Ці жорстокі акти терору і насильства робилися з директиви самого центру. Голова райвиконкому Волков в колі довірених осіб дослвно сказав: „... або я збожеволів, бо нічого не розумію, що діється навколо мене, або ж хтось інший божеволів!.. що вінні діти?“

Облік народжень і смертності з 1932 р. райвиконкоми передали до спеціального відділу районного НКВД, що носив назву „ЗАГС“. Від відповідального секретаря РВК-ому Б. мені пощастило дізнатися про загальну смертність в р-ні за 1933 р. Вона сягала 11.680 душ!... Народжень зареєстровано всього 10-20 випадків по району. Загальна кількість населення району доходила до 60.000 душ. Це значить, що померло в 1933 р. 19,4%, або п'ята частина населення. Вимерли з голоду не тільки цілі родини, а й цілі села. Найбільше потерпіла Катеринославська область. Вимерли цілі села, довелося закрити сільради: напр., в північній частині цієї області, по річці Орел, вимерло село Чернетчина Нехворощанського р-ну, в якому було більше як 200 господарств.

В кінці весни 1933 року траплялись випадки людоджерства, і в нашому р-ні мені відомі 9 таких випадків. Весною, коли появилась зелень, голодні люди кидалися на неї і, звичайно, мерли від шлункових захворювань.

Ці самі страхиття описує Бутецко, що довгі роки був секретарем ВУЦК, а потім як сов. діячмаг вїхав за кордон і відмовився повертатися на батьківщину. Він пише: „Я віділав численні міста села Київської області. Сотні й тисячі людей падали й умирали навколо нас з голоду. Я бачив село, яке вимерло все до останньої людини. І таких сіл — не злічити. Мертві лежали по шляхах... Часто, заховаючи до хати, можна було бачити трупи цілої родини, що вимерла від голоду. Мертвих ніхто не ховав...“

Г. СОВА

Як я пережив страшний голод 1933 року

Я син селянина з квітучої Полтавщини. Мої батьки мали 10 гектарів землі, двох коней, дві корови і дев'ять душ родини. До колгоспу вступили тоді, як і всі селяни вступали по суцільній колективізації. Забрали землю, корову, коні, реманент. Через три місяці після цього прийшло повідомлення, що мої батьки — „кулаки“ і підлягають розкуркуленню за третьою категорією, а тому мусять з своєї хати вибиратися. Прийшли сільські „активісти“, нашу хату зо всіма нашими достатками запечатали, а нас підводою вивезли до хутора Матвіїці, куди звозили всіх куркулів, щоб вони умрала в цьому хуторі разом з біднішими людьми.

Коли нас вивозили з дому, батько, крадькома від „активістів“, зумів всипати в халави своїх чобіт трошки зерна. Там, в хуторі, ми перших кілька днів живилися тим зерном, а пізніше, коли абсолютно не було чого їсти і не було де будь-яких харчів дістати, почали пухнути з голоду. А в цей час відбувалась по селах „викачка хліба“. Шукали захованого і закопаного хліба не лише по коморах, а й по стайнях, садках, в полі, в криницях. Батько помер по дорозі під се-

лом і лежав десять днів, ніхто не хоронив, бо скрізь валялось дуже багато трупів. Не знаю, де батько і закопаний. Мати сама не змогла поховати батька, бо сама була опухла, вся в ранах і ледве ходила, а коло неї семеро голодних, ще страшніших діточок. Між ними був і я. Як згадаю, що доводилось тоді їсти, то й зараз бере мене жах і щось підступає під горло. Боже єдиний, прости...

По смерті батька померла мати й три сестрички в один день, а перел смертю жалібно протягали ручки і просили все їсти... Ми були маленькими і не змогли сами похоронити маму і сестричок, тож вони лежали в хаті дуже довго. Я і ще три сестрички не ходили, а вже лазили. Бувало, отак прилземо до померлої мамочки і лягаємо коло неї. На 15-й день від черв'я мама почала ворухитись. Ми тоді викотили маму на драбину і цією драбиною витягли її з хати, щоб похоронити... Мені горло здаляють сльози, не можу про це писати...

Як же я можу — після цього всього — вертатися „на родину“, до тої владі, що так жакливо знущалась і знущається з людей!

І. Х.

С. ПІДГАЙНИЙ

Перманентний конфлікт

Перед мною незграбно зверстана алілуїна „Радянська Україна“. Читаю статтю аж на два підвали про „більшовицьку партійність“, „чуйність“ та інші добре знамі мені речі.

Це погромна (без підпису) стаття одного на сьогодні вірогідного, в якій винесено смертний вирок М.Рильському, І. Сенченкові, Юр. Яновському, М. Довженкові, а до купи ще й Карманському, Парвусу, Карпатському, М. Рудницькому. Термінологія утерта, штампована, казенна і жахлива своїм внутрішнім змістом. Немає в серці злоби, тільки великий жаль до тих людей, що їх щодня, щогодні, скажу, щохвилини розпинають великі і дрібні тирані. Лиш біль є за тих людей, що далися поставити себе на коліна і на колінах дозволили вбити себе. Всіх тих людей „заслуги“ забулися. Лазар Моїсевич їх не помилював. Так і написано, що ніхто не добавив у тих письменників націоналістичної контрреволюційної суті їх діяльності, тільки він, Лазар Моїсевич, це побачив і вдарив на сполох про небезпеку. Саме він звернув увагу, що вони не добили „зрадника Хвильового“, того самого, що раліє „чим дуж швидше тікати від Москви“.

Стаття написана після пленуму Спілки Письменників. І я уявляю всю ту трагічну ситуацію, весь той жах, коли люди, що десятиліття були друзями, на тому пленумі мусили проклинати один одного з певністю, що пройде ще якийсь час і їх так само проклянуть їх же друзі. Оті найближчі товариші проклянуть і кричатимуть: „Розпни його“, самі знаючи, що завтра та сама доля рокована їм.

Пригадуються слова Юрія Липи: „Адже ж вигнанцем може себе почувати українці і в самім центрі тієї плоти, загроженої жорстоким расовим викорчуванням. Вони слухають виття скаженої бурі в верховіттях українського дерева і переживають на всю глибину струни українського коріння... Ім заглядає в очі смерть...“ І Юрій Липа продовжує, що саме серед них „може зродитися найжагучіше прагнення повного життя, як не для себе, то хоч для власного краю. Власне при такому відчутті зродилась найглибша свідомість України, як плоти, найсуттєвіші генеральні ідеї. Українські вчені і мислителі в союзах протиставляють мертвій, нівеляційній доктрині Москви свідомість України, як органічної плоти впродовж тисячоліть. Там у працях, прикритих для ворожого ока балакучою марксистською діалектикою загорівся яскравий огонь синтезу... Всупереч чекістам, всупереч концтаборам і смерті від голоду — повстає органічне розуміння українського „я“ — (Ю. Липа — „Призначення України“). Тільки з цих міркувань, бо тільки такий погляд правильний, не сміємо тих загрозованих інтелігентів тягнути до ганебного стовпа.

Ми знаємо, що погром тих кількох письменників — то погром поруч з ними, без згадки про них, багатьох тисяч української молоді, що сьогодні безсумнівно частина її вже сидить в казематах МВД за їх прихильність до тих Яновського, Сенченка, Довженка і т. д.

І цей процес перманентний. Стадія нас стріляє, а ми ростемо, як казковий феєкс з попелу й згаріш.

І в моїх пам'яті встає дід Пушкар, старий соловчанин, що десятиліття на каторзі відбув, і якому, коли мав він звільнитися (хоч його й не звільнили), онука Оришка новітні черевки потайки прислала.

І дід Пушкар тоді хвалився своєю онукою, що вона вже двічі з парашутом з літака пилгала, і казав, що оті Оришки, оті ганкістки і трактористки — то наша молода, нова сила росте, і що та сила України нам така звільнить і нас, старих каторжан, до кінця життя в покої догляне.

А молодий інженер-кораблебудівельник, ще й капітан далекої плавби, слухав, кривив обличчя й заперечував ділові, запитуючи його: „А що буде з тою силою молоді, як та сила молода буде вжита окупантом лиш для того, щоб старих каторжан на каторзі заступати, чи та сила молода буде лиш навчена Москві служити?“

І дід Пушкар боронився. „Всіх, сину, не посадять“ — говорив він, — „трудно всіх послати, а що до того, що навчать Москві служити, то ж тебе вони не навчили, Оришку не навчили, тисячі тисяч не навчили, та й нас всіх триста літ Москва вчила, а 1917 року та вся трюхсотлітня московська наука прахом пішла“.

А щоб переконати інженера, говорив: „Ти, сину, мабуть чув байку про те, що Петро І вченого кота мав, і той кіт тримав каламаря, як цар писав. Одного разу посередчався пар з його блазнем Балакіривим, що важніше — природа чи наука. Цар обстоював науку. Тож Балакірив піймав тоді мишу й з рукава показав котіві, що саме тримав каламаря. Кіт, побачивши мишу, кинув каламаря на царські папери, а сам прожомом кинувся мишу ловити“.

„Отак, сину“, — кінчав Пушкар, — „те, що кота навчили, була то царська наука, а природня маминська наука переважила. Так і з нами. Скільки нас не вчили і скільки не вчитимуть ще, ми вічно останемося тими, ким нас породила Мати наша Україна, бо її наука природня і вона переважить“.

Дід Пушкар має рацію. Вчив нас і Петро „даби не було різниці“, вчила нас і Катерина „даби те малороси не смотрели, акі волки в лєс“; вчив нас і Валувєв, що „не було, нет і бити не можег“; вчив

Підвищення кваліфікації українських сільсько-господарських робітників та колоністів

Багато держав, зокрема заокеанських, Франція та інші, погоджуються прийняти українських скитальців або як сільсько-господарських робітників, або як колоністів-фермерів. Всі ми добре знаємо, що праця в сільському господарстві дуже тяжка, а оплачується найгірше, особливо якщо йде мова про звичайну збіжжєву чи випасову господарку. Але і в сільському господарстві існують вузькі фахові (спеціальні) галузі та праці, які вже дають людині значно ліпший зарібок, — все одно чи тоді, коли вона сама — на своє ризико веде цю спеціальну галузь, чи коли вона працює в ній як робітник. Щоб дати нашим людям вузько-фахові (спеціальні) звання, щоб вони відтак могли працювати в цих шляхетніших галузях сільського господарства по таборах за допомогою ІРО організується ціла мережа вузько-фахових дво-тримісячних сільсько-господарських курсів (садівництва, городництва, молочарства, птахівництва тощо). З боку адміністративного й господарського вони будуть підлягати ЦІУЕ та ОПУЕ, а з боку педагогічного й методологічного перебірає над ними догляд Інспекторат фахових середніх і вищих шкіл та фах. курсів УТІІ.

Але поруч з тим іншим сектор УТІІ—Позачочного Навчання відкриває цілу низку практичних вузько-фахових однопредметових с.-г. курсів, що мають за завдання рівнож підвищити кваліфікацію с.-г. робітників та колоністів-фермерів. Саме з цими курсами і хочемо познайомити наших читачів:

Курс ч. 109. „Садівництво овочеве та ягідне“, — це великий курс, що складається з 20 лекцій; студ. матеріал склали чотири автори

нас і Керенський, що „Росія буде тільки велика, єдина і недеїма, а хто поспробує єю деліть, ми скажем—руки прочь“.

Вчили нас, кожен їх державам служити, і австрійці, і мадяри, і чехи, і румуни, і науку поляків добре пригадуємо. Повчав нас в потоках крові і Ленін з Сталіном, радикально вчили нас і німці, а це вже п'ятий рік, як всіх соборно вчить нас Москві служити знову ж таки той самий Сталін з Хрущовим і Кагановичем з його аж чотирма братами.

А ми все лишасмося патріотами, все борячись за нашу свободу і незалежність, і Сталін примушений нас стріляти, стріляти і стріляти. І оцей перманентний конфлікт українських поколінь з окупантом є нашим вічним джерелом.

І мусимо ми безсумнівно орієнтуватися в своїй боротьбі на те молоде покоління, загрожене й оточене кулеметами Сталіна.

Наш орієнтир на оту молодішу силу, що про неї говорив дід Пушкар, наш орієнтир на всі оті нащадки „зрадників Хвильового“ і „Петлюриських бандитів“, як іменує окупантська „Радянська Україна“ наших великих героїв, що їх знаменосцями є наші товариші, загрожені і розіяті окупантом

Тільки велика віра в справедливість нашої боротьби вестиме нас до перемоги, тільки орієнтація на молодішу силу, на покоління, що у всій неприкритій наготі пізнало комунізм і фашизм, як свого смертельного ворога — заборку нашої перемоги. Тільки в орієнтуванні на покоління, що виростало в умовах, „коли в годину смерті смертники сміються“, на покоління, що усвідомило найсуттєвіші генеральні ідеї, ідеї органічної плоти і незалежності української нації — заборку нашої перемоги. Тільки орієнтація на покоління, яке, ведучи запеклу боротьбу з московськими тиранами й терористами, на своїх прапорах написало ідеї людяності, людської і національної гідності, соціальної справедливості, братерства і свободи — тільки з цим поколінням і тільки з такими ідеями Соборна Українська Народна Республіка, модерна, індустріально-аграрна, морська, славна і незалежна держава може бути створена і закріплена на вічні часи.

на 316 стор. з 187 малюнками; саме завдяки малюнкам студійник набуває й уміння, — ніби він вправляв практично; студійна такса (навчання і студ. матеріал разом) — вісімдесят п'ять н. марок. Передається на розмноження курс ч. 126 — „Виноградарство“.

Курс ч. 113. „Американське промислове пасічництво“ складається з 10 лекцій; студ. матеріал склали два професори американського університету в Міннесоті (др. Танкварі та др. Гайда), з них один (Танкварі) мав на своїх власних пасіках шість тисяч уликів; ні один європейський нарід такої книжки не має і про форма промислового пасічництва нічого не знає; студійна такса (навчання + студ. матеріал) — п'ятдесят п'ять н. марок.

Курс ч. 116. „Загальне городництво“ складається з 10 лекцій; студ. матеріал склав знайний фахівець в парній садівництві й городництві — А. Гнатівський, студ. такса (навчання + студ. матеріал) — сорок н. марок. Якщо друга частина цього курсу передається на розмноження курс ч. 127. „Спеціальне городництво“, який склав доц. Ю. Гюбнер.

Курс ч. 122. „Городництво закритого ґрунту“ (парники, теплиці-оранжерей), складається з 13 лекцій; студ. матеріал склав лектор Б. Гардер на 130 стор. з 38 малюнками; студ. такса (навчання + студ. матеріал) — сорок н. марок. Якщо друга частина цього курсу передається на розмноження лекцій того ж автора під назвою „Парниково-тепличні культури“ (курс ч. 124).

Нарешті передається на розмноження курс ч. 133. „Субтропікальні культури“, який буде кінцевим для

Архипастирське послання митрополита ІЛАРІОНА

Смирений Іларіон з Божої ласки Митрополит Холмський і Пляський, Архiepіскоп-елект Київський і Переяславський, до Всечесного Духовенства й до всіх Боголюбивих вірних, —

Своїм цим Архипастирським Посланням, перед лицем Всесправедного Судді Господа Бога, рішуче виступаю проти тих образливих пліток, які розпускають на мене запеклі вороги чистоти Православ'я: ніби я приїхав до Канади на вертати українців до Московського Патріярха, і ніби мене спровадили советофіли.

Серед українців завелася тепер група „православних“, що тільки зветься ними, а насправді вони неправославні. І ось власне їм сильно недовподобно моя смілива й відкрита оборона чистоти Православ'я, як про нього навчає Православна Вселенська Церква, і вони, в відомих цілях, почали запекло ширити проти мене найрзніші плітки. Прости їм, Господи, не знають бо, що чинять вони!.. Плітки ці кидають сором найперше на тих, хто їх розпускає, виявляючи їхній моральний стан, але від них сором падає й на весь український народ, бо я ж його чільний син.

Понад сорок літ я вірно й чесно служив і служу своєму Українському Народові й його церкві, і в вірній йому службі закінчу й дні свої. Свідком цієї чесноти й вірності моєї праці був і є весь Український Народ. І

я глибоко вірю, що він заступиться за мене.

Привселюючи заявляю, що з Московським Патріярхом я все життя своє ніколи не мав і не маю жадних найменших стосунків. Московська церковна ідеологія дуже чужа й далека мені, що ясно видно з моєї друкованої праці: „Ідеологія Української Церкви“, виданої в місті Холмі 1944 року. До Канади я приїхав на запрошення тільки одного патріотичного Заряду Українського Православного Собору в Вінніпегу, який і покритуся усі видатки мого переїзду. Собор цей не має нічого спільного з советофілством.

До Канади я приїхав для одного: — послужити Українському Народові й його Церкві й допомогти їй об'єднатися в одну цілу Православну Церкву.

До цього додаю, що чистоту Православ'я, як про нього навчає Православна Вселенська Церква, я буду боронити незмінно, хоча б за те довелось покласти й своє життя!

Українську пресу прошу передрукувати це моє Послання.

† Митрополит Іларіон, смирений богомолює за краю долю Українського Народу.

Український Митрополитальний Православний Собор у Вінніпегу. Року Божого 1947-го, листопада 26-го, на день успіння Святого Отця нашого Івана Золотоустого, Архiepіскопа Царгородського.

Невідкладне завдання

(Лист з англійської зони)

Останній час можна вважати за час повного краху тих примітивних еміграційних ілюзій, якими тішилися деякі з наших інтелектуальних прапівників, коли говорили про „масову еміграцію цілими таборами“, про „організацію осередків української культури“ і т. ін.

Життя показало плчком інший розвиток подій. Кожна з країн, яка приймає до себе імігрантів, хоче мати робочу силу, а не політичну еміграцію, як певне „чуже тіло“ у власному середовищі. В світлі цього особливо тяжкою буде доля наших інтелектуальних прапівників і особливо представників гуманітарних наук, які не зможуть знайти собі (за винятком може одиниць) належного застосування і будуть оплачувану роботу. На це треба дивитися тверезо і не запліщувати очей на сумну дійсність.

Згідно з інформаціями, які маємо, ІРО передало до відома наших центральних допоміжних установ списки тих спеціальностей, які будуть потрібні серед наших фахівців. Список той обмежений і багато фахівців опинилися поза ним.

Що ж буде з тими? Необхідно раз і назавжди покінчити з політикою струса і ваятися за діло. За той час, який ще маємо до виїзду, треба негайно розгорнути справу технічного перевиколу тих, хто не має надії на одержання фахової праці. Треба організувати для них „центри перевиколу“, де можна було б навчити непридатних до жадної практичної праці людей хоча б елементарним ремісничим фахам або допоміжним фахам вимаганих галузей. Скажемо, коли не можна за шість місяців зробити з професора історії радіотехніка, то за цей же час його можна з успіхом навчити навівати радіопулі, виготовляти і ремонтувати трансформатори, провадити електроінсталяцію, вимірювати спеціальними вимірними приладами елементи електро-радіоапаратури, і т. д. і т. п. Подібно до того, можна було б навести багато аналогічних прикладів і з інших фахів.

Це цілком можливе і реальна справа, бо ми маємо багато роздільних курсів і шкіл, які займаються неперотрібним дублюванням і часто компромітують справу навчання там, де за цю справу беруться не для загальної користі, а з матеріального інтересу чи для маскування неробства. Ці „школи“ і курси

подібного характеру треба негайно зліквідувати і централізувати навчання за окремими фахами. Ми не знаємо, як стоїть ця справа в американській зоні, але в англійській вона цілком незадовільна. Не вважаючи на невідомі розмови і гарні слова, справа далі „моральної підтримки“ не посувається і у справі реорганізації фаховою шкільництва чи перевиколу нічого не робиться.

Та ініціатива „знизу“, що йде „догори“, зустрічається там з байдужістю, незайнятою і не розвивається.

Пора будь-що-будь добитися зламуну. Це справа всієї нашої інтелігенції, яка має відлучити на центральні допоміжні установи. Мусить бути створені зональні або обласні центри перевиколу, які діятимуть за твердим планом і програмою роботи, ствердженими спеціальною фаховою комісією. Роботу центрів перевиколу мусить координувати Голова Центральної Кваліфікаційної Комісії, членами якої мають бути керівники центрів перевиколу.

Це дасть чіткість в роботі і виключить елемент випадковості при переведенні кваліфікаційних іспитів. Відповідальне завдання центральних допоміжних установ негайно зреферувати стан речей перед керівними чинниками і добитися дозволу на організацію вищезапропонованої справи. Час не жде, а невдача впаде на сумління тих, хто байдужістю або нездатністю до дії губить важливу для суспільства справу.

Дипл. інж. А. Іванівський.

Свято Круг в Цуффенгаузені

Заходом українського студентського об'єднання в Цуффенгаузені дня 31.1.р. відбулася академія, присвячена тридцятій річниці легендарних Кругів.

Академію почав мішаний таборний хор під керівництвом о. Будного пісню: „Ой, коня ведуть“. Потім студент К. Варварів виголосив змістовний реферат про героїчний кругянский чин юнацької крові — крові борців, які своїм порвом 29.1.1918 р. засвідчили відданість своєму народові, Україні, в боротьбі з червоною Москвою.

Було досить вдало виконано кілька деклямацій, а також пані Хамула проспівала кілька стрілецьких пісень. Мішаний хор закінчив бойовими піснями першу частину.

В другій частині було поставлено інсценізацію за текстом проф. Наконечного. — Це образ, епізод, що подає свято Круг на тлі сучасності. М. ТАРНАВСЬКИЙ

тих, хто їде до Середньої і Південної Америки, Африки та інших подібних країн.

Кожен з цих курсів студійник може студіювати в себе (через пошту), розпочинаючи колинебудь і провадячи студії так швидко, як йому дозволяють умови його життя. Вишукатись в УТІІ:

Regensburg, Ganghofer-Siedlung, Paul-Heuse-Straße 2.

Наука й техніка

Авто майбутнього. Можливо в недалекому часі вживатимуться тільки такі авта-аеробілі, що рухатимуться на суходолі і в повітрі
На фото Випробування літаючого авта в США

Збереж'єм для історії вірний образ західного прикордоння

Наукове Товариство ім. Шевченка веде від довгого часу наукові дослідження над відтворенням стану національних і віросповідних відносин на Поссянню і Лемківщині. Йдеться про збереження для історії вірного етнографічного образу нашого західного прикордоння, з якого сучасний політичний режим виселив українське населення. В зв'язку з тим велике прохання до всіх Вельмишановних Громадян, що жили й працювали до 1939 р. і за часів німецької окупації в повітах: Березів, Коросно, Ланцут, Ніско, Переворськ, Перемишль, Рясів, Сянік і Ярослав і є ознайомлені з відносинами на цих теренах, щоб ласкаво поділи свої адреси до НТШ. Наукові працівники НТШ сконтак-

туються листовно, а то й особисто з тими ВП Громадянами, що заявлять готовність послужити своїм знанням, і тим способом — спільним зусиллям — удасться завершити цінну й важку, зарівно з поглядом наукового, як теж і політичного, працю. Друге прохання до всіх тих ВП Громадян, що мають старі шематизми, щоб їх позичили на короткий час НТШ або дозволили користатися ними в своїх приватних бібліотеках на умовах, які запропонують власники. Листування просимо спрямовувати на адресу: München, Versailerstr. 4 (Versailerschule) Ukrainische Wissenschaftliche Schewtschenko Gesellschaft.

Український Вільний Університет

оголошує вписи на літній семестр 1948 року

Записатися можуть особи з закінченою середньою освітою. До прохання про прийняття треба долучити: матуральне свідоцтво або інші шкільні документи про освіту в оригіналі та завірненні відписи, власноручно писаний життєпис, три світлинки та посвідку про виплату вписової сплати у висоті 30 НМ від тих, що вперше записуються в УВУ на студії.

Вписуватись можна на всі семестри на:

- 1) філософський факультет
- 2) факультет права та суспільно-економічних наук з відділами: а) права, б) суспільно-економічним.

Студійна семестральна оплата виносить 200 НМ, а вписова оплата 30 НМ.

Виклади починаються 8.ІІ. 1948. Всяке листування спрямовувати на адресу: Ukrainische Freie Universität, München, 8, Versailerstr. 4. До вписів, що триватимуть від 15 лютого до 8 березня 1948 р., треба оголошуватись особисто кожного дня, крім суботи, в год. 10-12, до секретаріату факультетів: Мюнхен, Версайлерштрассе, 4, Версайлершупле III пов. (Доїзд трамваєм ч. 19 до Грільпарцерштрассе). Мюнхен, 1 лютого 1948.

Ректор Українського Вільного Університету

Українська Економічна Висока Школа в Мюнхені оголошує

запис слухачів

на I, II, III, IV, V, VI семестри. Дійними слухачами можуть бути лише особи з закінченою середньою освітою (матурою). На II, III, IV, V, VI семестри треба подати, крім матурального свідоцтва, ще й докази про закінчення відповідних семестрів в інших рівнорядних високих школах.

Записє становить 10.— РМ, а навчання 200.— РМ за семестр.

Прохання про запис на той чи інший семестр треба подати на адресу: Ukrainische Wirtschafts-Hochschule, München 8, Flurstr. 1/L. Виклади почалися дня 2 січня 1948 р.

Канцелярія Української Економічної Високої Школи в Мюнхені.

УВАГА!

Коли хочете в 1948 році емігрувати в заморські країни, то вже час почати навчатись відповідних мов. Їх легко опануєте, придбавши

1. Англійсько-український словник

В. Захарова, біля 15 тис. слів, 478 ст. друку, практичний формат, з приступно поданою вимовою за міжнародними правилами. В тексті особні словнички амер. і англ. скорочень та імен власних і географічних назв. Ціна 20 нм.

2. Українсько-англійський словник

В. Захарова, 5000 слів. Ціна 12 нм.

3. Самовчитель еспанської мови П. Меденка. В тексті 35 практичних лекцій, граматика та еспансько-український і українсько-еспанський словнички. Ціна 15 нм.

Замовляти за післяплатою та попередньо-надісланою готівкою у:

Mychajlo Boreckyj, (13a) Regensburg, Ganghofersiedl. Bl. 7-163.

При гуртових більших замовленнях — знижка.

УВАГА!

+

З глибоким сумом повідомляємо своїх друзів і земляків про передчасну смерть нашої дорогої дружини і матері, лікарки Енгель-Кудрицької Н.А., що упокоїлася 3. ІІ. 1948 р. в Мюнхені. Похорон відбувся 7. ІІ. 1948 р. в Мюнхені.

Прибиті горем чоловік, донька і зять.

Складаємо своє глибоке співчуття п. проф. Ю. Стеновому та його дружині з приводу смерті їхньої дорогої матусі пані Енгель.

Д. Кирильчук, В. Полішук, Ю. Вовк. 320—1

Подяки

Всім Приятелям і Знайомим, що переслали мені вислови співчуття з приводу смерті Батька, бл. п. д-ра Павла Лисяка, складаю на цьому місці мою ширю подяку.

Д-р Іван Лисяк-Рудницький. Женева, 8. 2. 1948.

Всім, що старалися допомогти в тяжкому горі наглої і важкої недуги нашої найдорожчої ЛДУСІ ГУК, з дому ГЛАНЬКО, кандидатки державних медичних іспитів в Гайдельберзі, висловлюємо сердечну подяку.

Найперше, представникам Українського Культурного Комітету, його голові п. д-рові Головатому, суспільному опікунові п. М. Комарчевському, що завжди, коли ще билось її серце, аж до відлачі останньої прислуги не шадили труду.

Українській станиці СХС, українським лікарям п. др. Любичській і п. др. Оришкевичеві за доставку медикаментів.

Всім, хто потрудився прибути на похорон з Еттлінгену, Карльсруе, Пфорнгайму, Ашаффенбургу та Гайдельбергу.

Всечесному духовенству, о. деканові Чопеві з Пфорнгайму за участь в похоронному обряді, а зокрема за глибокі слова прощання. Академічному душпастирєві о. Федунікові та о. Старшинському, парохам Гайдельбергу за участь в похоронному обряді.

Представникам українських товариств, які прощали Покійну, п. проф. др. Рудницькому Яр., п. Варварову, п. Климукові.

Українському церковному хорві п. проф. Завітневича з Еттлінгену.

ІІ. інж. Шевченкові і п. інж. Ткаченкові за організацію. Своім і чужинцям, Подругам і Дружам Лідусі Гук, що нагло відійшла від нас, та всім тим, які в будь-якій формі виявили співчуття в нашому невимовному горі, ширю дякуємо.

Прибиті горем: чоловік, донечка, батьки.

ACHTUNG! ACHTUNG!

Bekanntmachung

1. Uebersetzungen von Dokumenten aus verschiedenen Sprachen in die englische, französische, deutsche u. a. mit Beglaubigungen bei den deutschen Behörden
2. Ebenfalls von geschäftlicher und privater Korrespondenz
3. Uebersetzung und Aufstellung von Anträgen an die Behörden und Konsulate
4. Vermittlung zur Erlangung verschiedener Dokumente von Behörden des früheren Wohnortes bezw. des Herkunftslandes, z. B. Geburtsscheine, Heiratsurkunden, Diplome usw.
5. Vermittlung bei den Prüfungen der Handwerkskammern und zur Erlangung eines Meisterbriefes, der zur selbständigen Ausübung eines Handwerks berechtigt
6. Ausführung verschiedener Arbeiten und Aufträge auf Schreibmaschinen, Vervielfältigungsapparaten und in Druckereien

Bei Anfragen bitten wir Postmarken zur Antwort beizulegen.

Dipl. Ing. Nico van Bert (14a) Ulm-Donau Postamt 2 US-Zone

Dr. jur. Robert Eudecka (21a) Detmold Po. t. ant 1 Britische Zone

Р О З Ш У К И

— Костів Ірену з Мізуна Старого, повіту Долінського, яка перебувала в 1945 р. в Ольденбургу (23); професора Хортника і Коваля з Чернівців шукає Семенишин Дмитро. Писати на Semenyschyn D., Rue de la Baume 95, Seraing s.-m. près Liège, Belgique. 298—1

— Кучабського Богдана (останньо перебував у Ганновері — Весендорф) розшукує: мати, Віра, Юрко та Степан. Писати на „Українські Вісті“. 5

— Шаповала Миколу, 1913 року, Михайла Шаповала, 1921 року, Василя Шаповала, 1920 року розшукує Пилип Шаповал: Regensburg, Ganghofer-Siedlung, Rayon 14, Zim. 491. 302—1

— Сина Олексія розшукує Корнієнко Устина. Зголоситися на „Українські Вісті“. 301—2

— Рідних і знайомих із Черкас (Київськ. обл.) розшукує Псиорніченко. Писати на адресу: Frl. Dina Mohr (für Psürnietschenko), Groß-Umstadt im Odenwald, Wöchterbachstraße 1. 277—2

— Трофименко Галину, Людмилу Оксану розшукують родичі. Писати на „Українські Вісті“. 36—10

— Розшукують дітей: Петра і Галину Білокур. Останньо виїхали з Благолатної. Писати: Bilokur Maxym, Bauguth, Leopold-Kaserne, Block 5. 290 2

— Сина Кочергу Івана розшукує Кочерга Дмитро. Писати на „Українські Вісті“. 279—16

— Глаголя Павла розшукує брат Петро Глаголь. Писати на „Українські Вісті“. 281—2

Пошукую рідних та знайомих із села Максимівки: Семинченка Власа, Приходька Панька, Пилипенка Ілька, Ткаченца Івана і Булигу Федора: зголоситися на адресу „Українські Вісті“ для С. П.

— Петро Ігниський, Іван Шепанський! Відізьвіться на „Українські Вісті“ для Ісакевича. 297—3

Оголошення

ДО ШЕВЧЕНКІВСЬКИХ ДНІВ

Д.м. Чуб „Шевченко в житті“ — популярний літературно-публіцистичний нарис, що містить чимало біографічного матеріалу (спогади сучасників: зустрічі, враження, випадки-пригоди, листування, відкриті і т. інше).

Книжка має 48 сторінок великого формату та низку портретів: Шевченка, Жуковського, Рєшніної, Брюлова та інших. Вартість 4 марки. Придбати можна в усіх книжкових крамницях Мюнхену, Авсбургу, Ашаффенбургу, Регенсбургу тощо, а також замовляти на адресу книгарень:

1. Ukrainische Buchhandlung, München, Dachauerstraße 9.
2. Ukrainische Kunst, Regensburg, Ganghofer-Siedlung, Siegfriedstr. 4 335—3

Театральна Студія має змогу прийняти нових кандидатів, які володіють здібностями театального мистецтва.

Прийняті можуть бути: українці ДП обох статей у віці від 18 до 22 р. із закінченою середньою освітою.

Поштова адреса: Міттенвальд, Jägerkaserne, DP-Lager, Theater-Studio.

Театральна Студія.

За управу Т. С. Йосип Гірняк.

Управа Обласної Філії Товариства Українських Політв'язнів у Регенсбурзі повідомляє всіх своїх членів, що звичайні річні загальні збори Філії ТУПВ у Регенсбурзі відбудуться дня 22 лютого 1948 в годіні 14 (2 по обіді), в Українській оселі Гангоферсідлонг, шпитальний будинок, II поверх, кімната 36.

По загальних зборах Управа Філії розділить для членів дарунки, які прислано для Товариства Українських Політв'язнів від українців з Канади.

Харчі брати з собою. Хто рефлектує на нічліг, хай зголоситься на адресу голови Філії (Д-р Степан Росоха, Регенсбург 2, Шлєсфак 111).

Управа Філії ТУПВ.

Згідно розпорядження ЦПУЕ просимо всіх українців, що приватно мешкають в Ново-Ульміському повіті (крайсу) та в м. Ульмі, зголоситися для реєстрації до табору Новий Ульм (Reinhardt-Kaserne блок E, Секретаріат Управи табору.

— Петро Харитонович Табашкий, 1903 р.; всі знайомі з цього району прошу відкнутись на редакцію „Укр. Вісті“ для Шевченка Макара Михайловича. 306—2

— Лєско, Нано, відкнутись! Оксана, Гриць, Михайло. Salzburg, Lehenerkaserne, Zimmer 38, Austria, USA-Zone. 318—4

— Невмержицького Михайла, Лемківського Митрофана та рідних і знайомих розшукує Невмержицький Іван. Табір „Лисенка“, Ганновер, Мекерштрассе 21. 304—1

— Жидовича Едварда — брат Жидович Йосип. Табір „Лисенка“, Ганновер, Мекерштрассе 21. 304 1

— Хто має відомості про долю Віри або Надії Коменда з Дорогинського уезда, Пінської області, прошу повідомити: Денис Насторович Табір „Лисенка“, Ганновер, Мекерштрассе 21. 304 1

— Андрушківського Юрка, Лисинина Михайла із села Корчин пошукує Андрушків Михайло. Korb, Kreis Waiblingen, Schulstraße. 305—2

— Приходька Панька О., Симинченка Власа, Булигу Федора, Коломойця Афанасія, Пилипенка Ілька. Зголоситися на „Українські Вісті“ для „С. П.“ 305—3

— Чуба Федора, народж. 1928 р. на Полтавщині, востанне перебував Koch-Kelder, розшукує батько Чуб Олексій. Коли хтось щось знає про нього — напишіть: Nürnberg 30, DP-Camp „Congres“. 309—1

— Прокоф'єва Андрія Васильовича, народж. 1920 р. в Полтаві, розшукує батько Прокоф'єв Василь. Коли хтось знає що про нього, напишіть: Nürnberg 30, DP-Camp „Congres“. 310—1

— Гаврилюка Трохима шукає брат Василь. Загоруйко Гай і Гало Ляницький-Борис, Приймак Ірену Михайлівну і Веселовську Ірену пошукує Гаврилюк Василь. Ansbach, Karolinerstraße 2. 311—1

— Анатоля Карабанюка, востанне Treuenbrützen; Федора, востанне група Bolk; козака Мішку, останньо St. Valentin, Zwettel; Вало, востанне St. Valentin, товаришів від бауера з Румунії, Мадярщини, Словаччини, Австрії і земляків з Крюкова. Мілошів Костя, DP-Camp Raitersaich (13a), Post Roßtal bei Nürnberg. 313—1

— Шилогуб Марію з дому Даденко розшукує Шилогуб Андрій. Хто знає про місце її перебування або при її долі — прошу писати: Schydhöub Andrij 53 POW., Sandbeds, Camp Sherburn II, Brighton Selby (Yorkshire, Great Britain. 312—2

— Холупенка Василя — Романюк Петро. Писати: „Укр. Вісті“. 314—1

— Рідні і знайомі з села Торганович, повіт Новий Самбір, відкнутись на адресу: Wozniak Stefan, Mainz-Kastel, Golz-Kaserne, Block 3, Zimmer 6. 316—1

— Мірошинченка Івана з родиною, Ефнера Олександра, Дутковського Степана, Грижака Володимира, Андрієвського Анатоля — шукає Віктор Костелький. (24) Heidenau-Tostedt, DP-Camp, Baracke 102/12, Kreis Harburg. 317—3

— П. п. Павленка Івана Степановича, Різника Миколу, Володимира Прокоповича С., Василя Панченка — просимо подати свої адреси до редакції „Укр. Вісті“. Для них є листи в редакції. 315—2

— Рідних та знайомих пошукує Григорій Кошаравий Glessen b. Köln, Post Stommeln, Hauptstr. 87, Brit. Zone. 321—2

— Пулик Анна пошукує брата Пулика Романа, що перебував востанне в Австрії (Draßburg, Kr Eisenstadt). Хто знає що про його долю, прошу написати: Вовк Анна, Ludwigsburg (Witg.), Jägerhof-Kaserne, Block 1. 323—1

Видавнича Спілка „УКРАЇНСЬКІ ВІСТІ“ РЕДАГУЄ КОЛЕГІЯ

Головний редактор Ів. БАГРЯНИЙ

Редакція застерігає за собою право скорочувати дописи, а з приводу невмісненних дописів застерігає лише в особливих випадках. — Дописи і листи в справах редакційних адресувати не окремим редакторам, а Редакції:

Redaktion «Ukrainki Wisti» Neu-Ulm, Ludwigstraße 10.

Редактори приймають особисто в українському таборі Н. Ульму — Блок „А“ від 8—12 год. щоденно, крім суботи.

Authorized by European Command Civil Affairs Division APO 757 — AG 383.7 — GEC-AGO — 14. July 1947

Druck: Ukrainische Zeitung Neu-Ulm, Ludwigstraße 10